

minen tulee näin ollen muodostua naisten toiminnan yhdeksi tärkeiksi tehtäviksi tulevan talven aikana, sillä Toveritar tulee olemaan apuna tässä työssä sen kautta, että se itse puolestaan levittää luokkatietoista kirjallisuutta avulla ja että toimittajat samalla voivat käyttää sen sielullista apuna ja ohjeena toiminnassaan.

Mielenkiinnon kasvattamiseksi Toveritarta kohtaan on sitäpaitsi tarpeellista, että jokaisessa osastossa valitaan kirjjeenvaihtaja, joka kertoo paikkakunnan kuulumisia. Oman paikkakunnan kirje luetaan aina ensimmäiseksi, sen ohella sitten muutakin. Työväestön sanomalehdistön toimittajina täytyy olla itse työväestön. Työläisten itsensä, tässä tapauksessa työläisnaisten itsensä kirjoittamat avustukset lehteen, muodostavat lehteen varsinaisen sielun, sen elävän hengen, jota ilman lehti ei jaksaa tukeutua jonkujen luo, sillä siihen tarvitaan jokapäiväisestä läimästä lähimmäistä ympäristöstä otettujen asioiden selittämistä ja kertomista. Ne muodostavat sen kaidan tien, jota myöten päästään asioista laajemmin puhumaan. Kirjeenvaihtaja siis jokaiseen kaupunkiin ja maakuntaan ja jokainen naiskunnallista sitäpaitsi kantamaan oman kortensa lehtemee sielun rikastuttajaksi!

Kaiken tämän ohella on muistettava esittää kokouksissa osaston osuutelmituksen lähettämiseksi Toveritaraan. Täähän saakka ei näköjään ole pidetty tarpeellisenä ollenkaan ilmoittaa Toveritaraa, josta johduksi, että joku kymmenkunta osuutelmittaja väjöttelö lehteen palstoilla, sellaisen lehteen palstoilla, jonka tilaajamäärä on suurin muuhin lehtimie verrattuna. Toveritar on Järjestöme valistuslehti, osastolla on siis velvollisuksia sitä kohtaan yhtä hyvin kuin muitakin järjestöme lehtiä kohtaan ja epäilemättä naistoverimme toiminnallaan tuottavat osastojen kassoihin varoja sen verran, että tuo kymmenen dollaria joka ilmoituksen vuosimaksuun me-

nee, tulee monin kerroin korvatuksi. Edellä on esitetty muutamia suuntaviivoja naistemee toiminnalle nyt alkavalle toimintakaudelle. Kallakin paikkakunnalla niiden toteuttaminen vaatii omat menettelytapansa. Näiden menettelytapojen suunnitteluun tulee jokaisen naistoverin innolla ottaa osaa. Ja kaikista, onnistuneista sekä onnistumattomista kin yrityksistäin on kerrottava Toveritaren palstoilla niin että muilla paikkakunnalla voitaisiin seurata ja saada tietoon kaikki mahdolliset keinot ja yritykset asiamme edistämiseksi. Sellaisen toiminnan kautta Toveritar muodostuu ikäänkuin asevarastoksemme, josta me kuvaannollisesti sanoen voimme saada "käyttä pitempää" silloin kuin tarvitsemme eikä omat suunnitelmat tahdo riittää. Keskittämällä tällä tavoin luokkatöimintämme oman äänenkannattajamme ympärille ja ollessamme sen kanssa läheisessä vuorovaikutuksessa, edistämme parhaiten suomalaisten työläisnaisten luokkatietoistuteen heräämistä ja valistumista. — A. L.

Mitä kuuluu maailmalta

Kahvista ja kirkkoista.

Eikö maailmalta tuon kummempia sitten kuulukaan, kysyneet lukija, kuin tuollaisia jokapäiväisiä asioita? Niin eipä ei tällä kertaa, mutta kuulumisia ne ovat nekin. Ne ovat ehkä juorujuttuja, jos puhutaan vain esimerkiksi naapurin kahvikekkeitä tai jonkun yksityisen sosialistin kirkossa käymättömyydestä. Mutta nämä minun kahvijutut eivät olekaan niin pieniä. Lyhyimmälläkin mittapuulla mitattuna ne käsittelevät yhtä kokonaista valtakuntaa, ja niin vakavasti, että jollei kahvia olisi ollut, niin olisi tuon valtakunnan pitänyt lyödä rukkaset pöytänsä ja kääntää turkkinsa nurin, kuten vanhassa maassa tavattiin sanoa silloin kuin joku kauppiaspoisi teki vararikon. Ja siksi kahvistakin voi joskus kertoa maailman kuulumisia.

Asia on seuraava: Kun nykyiset vallassa olevat herrat haluavat ylläpitää tätä yhteiskuntaamme sellaisena kuin se heidän mielestään tulee olla, niin hankkivat he sen ylläpitämiseksi rahoja verolla. Verolliset kansalaiset henkiverolla, kunnallisverolla y. m. lukemattomilla verolla. Farmaarit esimerkiksi tässä maassa tietävät, miten paljon tällaisia veroja heiltä vuoden mittaan kiskotaan telden ja siltojen kunnossa pitämiseksi, koulun, sairaaloiden y. m. sellaisten laitosten ylläpitämiseksi. Näitä veroja kutsutaan suoranaissiksi veroiksi. Mutta sotaväen ylläpitoon, sille tykkien ja tykinkuulien ja myrkykaasujen hankkimiseksi, vankiloitten, poliisilaitosten ylläpitämiseksi, valtion virkamiesten korkeiden palkkojen maksuun ja muuhun sellaiseen eivät nämä suoranaiset verot riitä ollenkaan. Niitä varten tarvitaan uusia miljoonia.

Mistä hallitukset ottavat nämä miljoonansa? Köyhien kukkaroista tietenkin. Mutta se tehdään sellaisella tavalla, ettei sitä köyhiä itse huomakaan. Se otetaan välillisinä veroina, joka tapahtuu seuraavalla tavalla. Hallitus tekee esityksen valtiopäiville siitä että se tarvitsee varoja niin ja niin paljon ja koska vakinaiset tulot eivät riitä, niin täytyy ottaa valkka tuontittuluna. Ja kun porvarilliset valtiopäivämiehet sitten käyvät mieltiskelemään, mikä olisi se tavara, josta voitaisiin ottaa tuontittulua niin huomaavat he aina sellaisen tavarana, jota työläiset enimmäin käyttävät. Ja sitten he päättävät, että kannetaan esimerkiksi tuontittuluna kahvista, sillä se on jokaisesta paunasta kahvia, joka maahan tuodaan, tulee valtiolle maksaa niin ja niin monta penniä. Kun joku kauppias nyt tuottaa kahvia maahan, niin maksaa hän sen veron kokonaisuudessaan hallitukselle ja perii sen sitten ostajalta paunan

paunalta ja vieläpä moninkertaisena. Näin saa vähävarainen ostaja pulittaa penninkejä valtion pohjattomaan sikkiiin jonka ohessa kauppiaskin vie- li vetänee jonkun pennin omaan taskuunsa.

Näitä välillisiä veroja työläiset ja kaikki vähävaraiset yleensä vastustavat kakkialla, koska ne juuri kipelmien koskevat heitä. Mutta nyt meillä on kerrottavana tuollainen kahvijuttu, jota oikeistososialistit ovat olleet ajamassa ja vaatimassa vähävarais- ten niskoille. Ja tämä tapahtui joku kuukausi sitten Ruotsissa, jossa oikeistososialistit ovat hallituksessa. Viime vuonna, jolloin he eivät olleet hallituksessa, vastustivat he Ruotsin valtiopäivillä kahvitullin korottamista, mutta — niin pian kun he joutuivat hallitukseen, eivät he löytäneet mitään muuta tulolähdettä, eikä edes rikkaiden suurten tulojen veroittamista. Ja valtiopäivät, jossa on porvarillinen enemmistö kohotti kahvitullin nelinkertaiseksi siitä, mitä se oli aikaisemmin ja köyhät työläiset, jotka ansaitsevat 2—4 kruunua päivipalkkana, saavat nyt maksaa kahvi tulla 50—60 äyrin kilolta, yli sen tavallisen hinnan siitä syystä, että oikeistososialistinen hallitus ei tahtonut veroittaa rikkaita heidän suurista tuloistaan. Ja tämän vuoksi Ruotsin vähävaraiset joukot kyselevät nyt: ovatko oikeistososialistit työväestön ja vähävaraisien val herrojen asollia hallituksessa?

Ja mennäksemme sitten kirkkojuttuun. Toveritaraassa on kerrottu siitä, miten Ruotsin oikeistososialistiset naiset antoivat kehoituksen naisille keräämään rahaa altarilinnan valmistamista varten eräiseen Tukholman seurakunnan kirkkoon. Tuolle kirjoitukselle moni työläisnainen pyöritteli arveluttavasti päätänsä. Mutta kyllä se asia vaan niin oli ja sellaisena se pysyy. Ja sen vahvikkeeksi kerroon vielä seuraavan jutun.

Tukholman kaupungissa on useita seurakuntia ja jokaisella seurakunnalla on oma kirkkonsa, jonka vuoksi Tukholmassa saa nihdä kirkkoja melkein yhtä paljon kuin sadoista kirkkoistaan kuulussa Moskovan kaupungissa. Tukholman seurakuntien kirkkoneuvostoissa on sosialidemokraattisiakin jäseniä. Heitä nimetään sosialidemokraateiksi koska he ovat valittuina kirkkoneuvoston sosialidemokraattisen puolueen jäseniä. Ja nyt tapahtui niin, että Tukholman Matteuksen seurakunnan kirkko oli pappien mielestä käynyt liian pieneksi ja tarvitsi yleensäkin jonkinlaista korjausta, jonka vuoksi he päättivät, että seurakunnan pitäisi ottaa oikein huikkea laina, niin huikkea, että se moneen vuoteen ei siitä päästä eroon. Kirkkoneuvosto päättikin yksimielisesti ehdottaa yleiselle seurakunnan kokoukselle 400,000 (sano neljäsadan tuhannen) kruunun lainan ottamista, johon neuvoston sosialidemokraattisetkin jäsenet pistivät puumerkkinsä alle. Ja tuli sitten se Matteuksen seurakunnan yleinen kokous, joka päätti 94:llä äänellä 32 vastaan, että se lainaa on otettava. Sen seurauksena on nyt, että seurakunnan jäsenet saavat 11 vuoden ajan maksaa tuota lainaa. Sellaisia ne ovat ne kuninkaalliset sosialistit.

Uusi mahdollisuksien maa.

Vieli tänäkin päivänä tavataan sanoa, että Amerika on mahdollisuksien maa. Sillä tietenkin on tarkotettu etupäässä sitä, että tässä maassa on ollut ennen aikaan rikkautumisen mahdollisuuksia, mutta tahdottu yleensäkin sanoa, että tässä maassa on kaikki mahdollista. Me tiedämme, että tässä maassa tätä nykyä todellakin muutamat yksilöt voivat rikastua miljoonien köyhien kustannuksella.

Mutta kaikella on rajansa. Niin pian kuin tämä maakin on tullut yhtä läheiseksi mahdollisuksien maaksi tuossa suhteessa kuin muutkin maat,

niin ei siinä enää ole mitään uutuden viehätystä. Se on jo vanhentunut eikä jaksakaan ketään innostaa. Sen vuoksi etsitään uutta, joka olisi entisestä poikkeava. Ja niille, jotka tällaista uutta etsivät, minä suositte- lisiin Ruotsin maata.

Taaskin Ruotsin maa — hundahtaa lukija ehkä. Siitäpä on niin paljon jo kerrottu! Mutta pyydän hiukan kärsivällisyyttä. Ruotsi on todellakin tätä nykyä sellaisten mahdollisuuksien maan ihmeiden maa, että mikäin muu maa ei sille vertoja vedä. Ja minä todistan sen.

Päitsi sitä, että siellä sosialidemokraatit voivat olla kirkon kannattajia ja koristajia, siellä voi pappismieskin olla kommunisti ja oikein moskonalainen kommunisti, eikä mikään alkukristillinen kommunisti. (Sellainen on silvumennen sanoen тов. Spaak Ruotsin kommunistisessa puolueessa). Siellä voi kuulutus istua ja miettiä sitä kuinka hänen poikansa maantasa hallitsee kun pappi pää kallistuu, mutta kansa kirjoittelee sanomalehdissään, joita luetaan sadat ihmiset, että tämä meidän kuninkaanamme Kustaa viimeinen.....

Tuossakin olisi jo mahdollisuuksia, joita nykyään ei joka maassa tapakaan. Mutta nuo eivät vielä ole mitään. Paras on pohjalla. Maailman tietotoimistot ovat kertoneet miten Ruotsissa viime Vappuna sotilaat ottivat osaa työväen mielenosoituksiin. Ottivat vaan ja menivät ja puhuivat työläisille, että heidät on puettu kapitalistisen valtion pakkopaitaan, mutta että he ovat samaa ilmaa ja verta kuin tekin työpuukaiset veljet ja sisaret. Armeijan päällystö koetti siten rangaista noita sotavelikkoja, jotka olivat uskaltaneet sanoa tuollaista, mutta ne pojat eivät siitä paljoakaan välittäneet. Rupesivat vaan sitä uhemmin kirjoittelemaan kommunistisista lehtien, jotka Ruotsissa ovat aivan julkista, joka puolestaan sekin osoittaa, että Ruotsi on todellakin uusi mahdollisuksien maa. Sitten nuo sotatapot alkoivat perustamaan omia klubeja, joita voimassa olevan siviilidöksen mukaan sotilalla on oikeus perustaa. Mutta sotaherrat katsoivat, että noissa klubeissa, vaikka ne olivatkin lain sallimia, oli sittenkin jotain, joka heidän mielestään oli arveluttavaa, ja siksi he alkoivat ahdistelemaan ja yrityivät sulkea noita klubeja. Mutta autta armias, mikälaisen möllökin sotilaat taas nostivat kommunistisen puolueen lehtien palstoilla, kun aito kommunistit ainakin. Ja kaiken lisäksi vaativat sosialidemokraattisen nuorisoliiton vastamaan, kannattaako se heidän klubejaan vai ei, johon eivät vielä ole vastausta saaneet.

Viimeiseksi kertovat tiedot nyt että Karlskronan kaupungissa, jossa työläisten Vappumielenosoituksissa oli ollut kunsianta sotilasta mukana, oli äskettäin puhjennut leipurien lakko. Työnantajat olivat koettaneet saada rikkurivoimalla leipiä leivotuksi, jota se lähetti myös niihin moniin sotilaskahviloihin, joita kaupungissa on. Nuo ihmeelliset sotilaat pitivät heti kokouksensa ja tekivät päätöksen, etteivät he mene niihin kahviloihin, joissa rikkurien valmistama leipää kaupattuna. Elvättäkö menneet, joten kahvilan omistajat saivat itse syödä ostamansa rikkuleivän. Ensimmäisenä työntekijän vaatimukseen suostunut työnantaja oli hukkua sotilaskahviloiden tilauksiin. Mutta kaikista merkittävintä oli se, että leipurityöntekijät myöskin voittivat lakkonsa. Tämä tapahtui heinäkuulla herran Arnskronan vuonna 1922 Ruotsin mailla Karlskronan kaupungissa. Sanokaapa, etteikö Ruotsi ole se uusi mahdollisuksien ja ihmeiden maa.

Nämä kuulumiset ovat nyt kokonansa Ruotsin maasta, mutta kuten lukija huomaa, on sieltä ollut kertomistakin. Seuraavalla kerralla koetan kertoa kuulumisia muistakin maista, vaikka en takaa, että ne olisivat yhtä ihmeellisiä kuin nämä kuulumiset. Valtioviisas.